AMNESTI
ÅT AMALTHEAMÄNNEN.

Utgiven av Amaltheakommittèn, Stockholm. Februari 1914.

Öppna för Amaltheamännen!

Av

HANNES SKÖLD.

ALGOT ROSBERG

ANTON NILSSON

ALFRED STERN

Andras sång går opp för världens troner
eller virvlar bort i viraksröken
vilken tänds för några jältespöken
eller för en murknad nuckas ben
eller mänskoslaktens bataljoner
eller kanske för en gammal trasa
som har fladdrat över slagfälts fasa
varest suckar och granater ven.

Men jag vill ej sjunga för de döda
och ej heller för det glada livet
som blev lättingar och lollor givet
till förströelse och tidsfördriv.
Huru tungt i glädje att föröda
timmar, vilka fylls av andras tårar!
Ack, att ligga död som lik på bårar
är ett liv mot dessa bröders liv.

Alltid stiger dagen lika dyster,
alltid sjunker natten lika däven,
aldrig styr en tankefarkost stäven
hän mot hoppets Vinland för de tre.
Hopplöst ser de sommarns sparvlek yster,
hopplöst hör de vinterstormen vina,
hopplöst ser de höst och vårar tina
i de dömdas domnande armé.

Liv, ack liv, som blev i sten begravet,
skall en gång ej dina grifter rivas
och av blommor dina vallar livas,
varest nu blott smutsigt ogräs gror?
Hör på bruset ifrån mänskohavet:
"Ned, I murar, som oss arma skiljen!
Ned i grus den grymma grå bastiljen!
Ge dem åter åt sin far och mor!"

Pris 10 öre.

Trenne skäl för Amaltheamännens benådning.

Av *KNUT WICKSELL.*

Det *första* skälet är, att över huvud ingen människa, hur brottslig hon än må synas, har sin rätta plats i ett straffängelse. Statens straffande verksamhet vilar (liksom religionen) ytterst på den föreställningen, att en människas handlingar ha sin rot *i henne själv.* Mot den onda viljan, som tar sig uttryck i brottet, bör därför, menar man, ställas ett lidande, straffet, såsom dess nödvändiga *motvikt*, ty först så kan den gudomliga eller mänskliga rättvisans vågbalans bringas till jämnvikt. Hela detta föreställningssätt är dock, såsom vetenskapen längesedan visat, grundfalskt. Våra tankar och handlingar bero i varje minsta detalj på vår *hjärnas* beskaffenhet, men att tillfoga någon ett lidande därför, att han fötts till världen med en illa utrustad hjärna eller varit utsatt för inflytanden, varigenom den normala utvecklingen av hans själsliv fördröjts eller snedvridits, är ju meningslöst.

Den enda förnuftiga behandlingen av brottsingar måste gå ut på, dels en *sjukvårdande,* dels en *uppfostrande* verksamhet, men ingendera av dessa kräver med nödvändighet lidandet såsom medel, och om detta icke helt kan undvikas, borde det i varje fall inskränkas till det *minsta* möjliga. I en mängd fall, ja de flästa fall, torde man helt enkelt kunna lita på, att sorgen över den begångna dåliga handlingen hos den brottsliga själv för framtiden skall verka såsom ett tillräckligt avhållande moment. Den sociala känslan, säger Darwin, eller vad vi av gammalt kalla samvetets röst, finnes av naturen nedlagd hos en var någorlunda normalt utrustad person och gör sig oemotståndligt hörd, även om den för tillfället överröstats av lidelsens stormar. Gent emot unga brottslingar — och de allra flesta brottslingar börja såsom helt unga — gäller det dessutom att utan dröjsmål söka ersätta en vanligtvis i hög grad försummad uppfostran; varemot, om den unge lämnas att ensam i cellen ruva över sin olyckliga belägenhet eller ock att sällskapa med andra, redan djupt sjunkna medfångar, fängelset oftast blir en plantskola till nya brott.

Kriminalstatistiken bekräftar på ett slående sätt dessa satser. I straffängelserna är, som man vet, återfallsprocenten enorm; i England ha på senare år av för grövre brott dömda personer ända till *åttiosju* procent förut varit straffade för större eller mindre förseelser. Däremot hade av 10,000 personer, som erhållit s. k. villkorlig dom, d. v. s. tills vidare lämnats på fri fot, med eller utan uppsikt eller uppfostringsåtgärder, icke fullt *två* procent sedermera dömts för nya brott*). Dessa siffror äro ju icke fullt jämnförliga med varandra, men i varje fall peka de starkt i den riktning, att det bästa och verksammaste botemedlet mot brottet är — undvikande av allt straff.

Men för det *andra,* och i den mån samhället för sitt eget skyddande måste hålla uppsikt med lagöverträdare och i nödfall taga dem i förvar, bör graden av tvång tydligen mätas gonom graden av samhällsfarlighet. Verkligt sinnessjuka, t. ex. med mord- eller mordbrandsmani behäftade personer, kunna tydligtvis icke tillåtas att gå lösa, men deras plats är icke i ett *fängelse,* utan på en kriminalasyl, och deras vidare behandling tillhör sjukhusläkaren. Gent emot själiskt friska åter, som endast av en eller annan stark frestelse eller impuls drivits till brott, torde samhället — åtminstone under vanliga lugna tidsförhållanden, eller sedan sådana på nytt inträtt — kunna nöja sig med att icke helt släppa dem ur sikte och att tillse, att frestelsen till nya brott så vitt möjligt undanhålles dem, dock utan att beröva dem friheten och därmed möjligheten att arbeta för sitt och de sinas uppehälle, varigenom straffet dessutom ej sällan går hårdast ut över alldeles oskyldiga personer.

Se vi på det föreliggande fallet, så torde samhällsfarligheten hos dessa tre fängslade ynglingar vara ungefär lika med noll. Ingen av dem hade förut varit åtalad för brott, de drevos icke vare sig av vinningslystnad eller personligt hat eller hämnd, utan ville i ungdomlig entusiasm »slå ett slag», hur missriktat man än må döma det, för sina klassbröders frigörelse från kapitalismens övergrepp. Det vill då sannolikt en ovanligare kombination av omständigheter till för att på nytt fresta dem till någon våldshandling, och även om en sådan frestelse förelåge, skulle väl minnet av att, om än mot sin vilja, ha varit orsaken till en medmänniskas död verka som ett starkt avhållande motiv.

För deras egen del torde man alltså kunna vara tämligen lugn. Däremot kan det ju med något mera fog sägas, både här och i liknande fall, att med straffrihetens införande bortfaller den avskräckande verkan på *andra,* som straffhotet väl alltid i större eller mindre mån är ägnat att utöva. Men, utom det motbjudande i att låta en person lida för en annans bästa, månne icke nämnda mål lika väl kan nås genom andra och vida bättre medel? Jo förvisso. Om samhället oavlåtligen strävade efter att för *samtliga* sina medlemmar i möjligaste mån borttaga själva frestelsen till brott, så skulle också brottens antal nedsjunka till ett minimum. Framförallt måste det avhålla sig från att genom sin egen lagstiftning eller bristande lagstiftning självt framkalla dylika frestelser.

*) Se en artikel i Contemporary Review för mars 1913.

Och därmed komma vi till det *tredje* av de skäl, som borde föranleda till Amaltheamännens frigivning: samhällets dryga *medskuld* i den förövade våldshandlingen. I en förträffligt skriven motion vid fjolårets riksdag har G. Steffen fäst statsmakternas uppmärksamhet på den blodiga orättvisa mot vårt lands arbetare, som begås, då deras enda egendom, deras arbetskraft, får godtyckligt bringas i vanvärde genom införskrivande av billig utländsk arbetskraft; och än mer, dä vid uppstående arbetskonflikter deras enda vapen, solidariteten, sammanhållningen, vrides ur deras hand genom ett hänsynslöst värvande av strejkbrytare i utlandet. Denna motion mottogs, kan man säga, med välvilja av det utskott, som hade att behandla den, i det den hänsköts till regeringens övervägande vid utarbetandet av en ny invandringslag. Om alltså insikten om de nuvarande lagbestämmelsernas bristfällighet på denna punkt börjat vakna hos statsmaktens handhavare, borde ej detta i främsta rummet få lända dem till godo, som fallit offer för denna brist? Att våra makthavande skulle utan vidare underskriva alla de här utvecklade synpnnkterna, vågar jag visserligen icke förutsätta, och i det hela är det ju lättare för en privatperson att yrka på skonsamhet än för dem, som fått sig samhällsordningens upprätthållande anförtrott, att alltid utöva skonsamhet. Men en känsla av medlidande med olyckliga medmänniskor finnes och bör finnas hos oss alla. »Naturen har velat, att jag skulle vara *barmhärtig,* fäderneslandet, att jag skulle vara *sträng*», säger Cicero på tal om sitt konsulat, »men att jag skulle vara *grym,* kräver varken naturen eller fäderneslandet.» Månne icke dessa stackars ynglingars kvarhållande i hårt fängelse nu in på sjette året ur *alla* synpunkter måste betecknas såsom en onödig och förhatlig grymhet?

Stockholms arbetarekommun och Amaltheamännen. På Stockholms arbetarekommuns möte den 3 februari frambar Einar Ljungberg en motion, vilken kommunen enhälligt beslutade att som sin framföra vid den stundande partikongressen och vari yrkas att därest ej den stora petitionen skulle medföra önskat resultat, partikongressen instämmer i kravet på amnesti och uppdrager åt partistyrelsen att arbeta härför.

AMNESTI!

Av CARL LINDHAGEN.

Över all rättskipning svävar i alla tider tvenne mene tekel: det gamla romarordet, summum jus summa injuria eller högsta rätt är högsta orättvisa, samt folkuppviglaren nasaréens ord, dömen icke, så skolen I icke varda dömda,

Den världsliga rätten är ett stort tillbygge, den mänskliga rättvisan väges på guldvikt. Därför flammar det strid alltjämt mellan rätt och rättvisa på djupen. Den hårda lagen har övertaget och kväver lågorna till synes. Men förgäves i verkligheten. Livets varma flöden giva sig ingen rast och ro. Och någon gång slå de upp i ljusan låga mellan remnorna i den stora överbyggnaden.

De engelska strejkbrytarna, som natten till den 12 juli 1908 slumrade under Amaltheas däck, voro enligt samhällsordningen stadda i rätt ärende, men de stodo icke i den mänskliga rättvisans tjänst. Låtom oss dock förstå dem. Samhällets rätt hade aldrig givit dessa proletärer någon rättvisa. De voro hänvisade att under försakelser söka sitt uppehälle bäst de kunde. Tillfällena för dem att tänka själva voro sparsamt tillmätta, kanske inga.

De unga svenska arbetarna, som samma natt lade bomben på Amaltheas däck, icke för att döda utan för att skrämma, hade av sin samhörighet med den sociala rörelsen för människornas befrielse blivit föranledda att tänka. Med det unga sinnets glödande hat till orätten ville de taga rättvisans förverkligande i egen hand, när samhällsordningen underlät det. Låtom oss därföre förstå dem. De voro stadda i olagliga ärenden. De förmådde av ungdomlig iver icke tänka tillräckligt och de besinnade icke möjligheterna till skadegörelse å de engelska arbetarnas liv och lemmar. Kanske förstodo de icke heller nog dessa arbetares förutsättningar voro ur den synpunkten även de orättvisa. Men deras håg var på djupet oegennyttig och varm.

Regeringsjubiléer och dylika officiella tilldragelser i världen pläga ibland firas med amnesti åt lagbrytare, i synnerhet politiska fångar. När skall amnesti beviljas för brott, till stor del utslag av samhällets egna dåd, för människornas skull? Det blir först när snyftningarna från djupen höras så vida, att lagens bleklagda nej förstummas och utlöser sig i medkänsla. Lagens fullbordan är kärleken.

Frigivning på hedersord.

Av HENNING von MELSTED.

Man kan vara ense om att den starka spänning, som uppstod sommaren 1908 bland hamnarbetarna i Malmö genom det engelska strejkbrytarefartygets uppträdande på stridsplatsen, måst urladda sig i en eller annan katastrof. Man kan också säga, att när det kunde förutses att någon eller några skulle komma att framträda som nödvändighetens utvalda redskap, det synes för hårt att belasta dem med straff som om de ensamma bure skulden. Och trots alla invändningar framstår det som en orättvisa att likställa amaltheadådets gärningsmän med förhärdade brottslingar värda livslång fångenskap . . .

Men den frågan kräver dock svar:

»Antag, att de nu frigivas genom amnesti, skall deras sociala gärning då vara slut eller hur komma de att förhålla sig?»

Ställes frågan till de revolutionära ytterlighetsmännen, blir väl svaret från somliga: »De skola icke mottaga någon amnesti». Eller »Låt dem få friheten, sak samma på vad sätt. Löften behöva ej hållas till ett sådant pack som tjuvsamhällets representanter! Äro de väl fria, böra de visa att de obrutna och okuvade hysa samma åsikter som förut och äro beredda att handla efter dem».

Och de tillägga:

»Om fångarna vinna friheten genom amnesti, så betyder det minsann bara att vederbörande ger vika för en folkmening nödd och tvungen. Om också vissa garantier begäras av fångarna för att de skola erhålla friheten, så sker det bara för att bortskymma att *nåden* lämnas dem av nödtvång, och då bli icke deras löften bindande utan de ha sin fulla handlingsfrihet kvar!»

Men den stora massan av arbetare påyrkar nog frigivandet utan att tänka sig djupare in i saken. De begära fångarnas utlämnande, emedan de äro av deras klass och ungefär av samma skäl som när en nation efter fredslut begär utlämnandet av krigsfångar från den segrande nationen. »Kriget är slut för den här gången, och ni göra icke med krigsfångarna längre», heter det. »Låt oss därför få igen de våra!»

Längre når nog ej massans reflexion.

De bästa bland de radikala och revolutionära socialisterna medge dock enligt vad jag tror mig veta, att de tre attentatsmännen, därest de frigivas, måste anses såsom förbrukade redskap i ödets hand! De ha gjort sitt livs gärning och frihetens gåva förpliktar dem till att sjunka tillbaka till en obemärkt och passiv ställning. Deras levnads sociala drama är slutspelat! Amnestien innebär frigivandet mot hedersord att icke deltaga i ett nytt socialt krig. Om fångarna erkänna plikten att hålla ett sådant hedersord, är det ett verk av fängelsestraffet, så pass betydelsefullt att alla betänkligheter synas böra falla.

Ty respekterandet av ett löfte är grundvalen för varje ordnat samhälle. Där sådan respekt finnes, där har samhället säkerligen mer att vinna än att förlora, och föreligger ett sådant löfte, då återbördas säkerligen Amaltheamännen genom amnesti icke blott till friheten utan — till en moderatare livsåskådning!

Vad skola de nu säga därom själva?

Det förefaller mig fullkomligt oundvikligt att petitionen om amnesti måste komma att föranleda inhämtandet av fångarnas eget utlåtande och vederbörande övervakningsmyndigheters yttrande om vilket förtroende man synes kunna sätta till deras eventuella fredsförsäkran.

Om revolutionärer genom straff icke kunna pacificeras, måste de interneras. Varje samhälle, som härskar och vill härska, måste resonera så och handla därefter.

Det tjänar till intet att sluta till ögonen och famla efter det man vill. Erhålla Amaltheamännen sin frihet, så äro de socialt förbrukade! Så länge de hållas fängslade, äro de däremot levande värden, varom den sociala kampen kan stå.

Vilketdera ur den sociala utvecklingens synpunkt må anses bäst, därom råda som bekant ytterst delade meningar.

Jag när den uppriktiga förhoppningen att då en mildare straffrättslig åskådning kämpar sig fram över hela den civiliserade världen, benådningen av Rosberg, Nilsson och Stern skall kunna ske i en upplyst barmhärtighets namn och att det moraliska mod samhället visar genom att efterskänka straffet, skall tillföra oss alla människor en välgörande erfarenhet av försoning i det allas krig mot alla, som rasar omkring oss.

Varför vi kräva amnesti.

Av *Einar Ljungberg.*

Den stora hamnarbetarkonflikten 1908 bringade arbetarna många och svåra offer. Bland dem var tre unga proletärers sorgliga öde att oförväget kasta in sina liv i striden och framkalla ett dåd, som därest saken blivit allvarligt genomtänkt och man på förhand tänkt sig en sådan utgång säkerligen aldrig blivit utfört. Avsikten var ej att döda, utan skrämma de hårdhjärtade från deras nesliga gärning att stänga vägen för de för sin rättmätiga lön kämpande arbetarna. Det var de utmanande arbetsgivarna, vilka tillspetsade situationen med oerhört fräcka tilltag mot de för sitt hårda arbete klent betalda och slaviskt hållna hamnarbetarna. Det var de upphettade sinnena, som tände explosionen som kastade tre ynglingar i fångenskap. Dessa proletärer voro inga brottslingar, därför att de avlats i fattigdom, frusit och svultis i livskampen och därför helt naturligt kände varmt och ville handla uppoffrande för den klass de tillhörde. Men lagens bokstav är sträng och dess domslut hårda, man tar föga eller ingen hänsyn till de förmildrande och förklarande omständigheter som drivit fram handlingen. Till den obeveklige och i livskampen otränade människobrodern som har så lätt att fälla dom över en olycklig rikta vi orden:

»Döm ej strax den vilseförda
stolta broder med förakt,
inte vägde du den börda
ödet på hans skuldra lagt.»

Sverges arbetare har förstått sin plikt. Den igångsatta petitionsrörelsen har omfattats med ett stort och levande intresse. I hundratusental räkna vi dem, som stå bakom denna begäran att samhället nu skall öppna fängelset för de redan tillräckligt hårt straffade.

Denna petition får icke missförstås. Kommitténs ledamöter äro inga salongshjältar. Hade det varit meningen att underdånigt och i krypande fjäsk tigga om de fängslades förlossning hade kommittén icke kunnat bli olyckligare sammansatt. En samling republikaner och socialister, vilka själva setat i fängsligt förvar för brott mot samhällets lagar. Nej, vi fatta icke saken så. Icke ett slaviskt knäböjande inför en allsmäktig härskare, utan ett manligt uppträdande, öppenhet och ärlighet och med allvar i rösten. Vi vilja ock gärna tro, att konungen, det nuvarande samhällets högste representant, skall föredraga det senare.

Då vi bära fram den stora listinsamlingen blir den ett talande vittnesbörd om att det icke är de priviligierades talan som här framföres. Det är hårda, valkiga och kraftiga händer som hållit pennan. Listorna bära tydligt spår av arbetet där nere i Grottes kvarnar utav dem som bära dagens tunga och hetta. Dessa, som sällan eller aldrig synas i slottsgemaken och som sällan besvära med audiens. Nu, då en gång en sådan väg beträdes, då en underhandling mellan klasserna ifrågasättes, skall den då beviljas och respekteras?

Det ligger i konungens hand att korrigera de domar, som lagens obevekliga bokstav ej kan mildra. Det är denna, av lagen givna möjlighet, som åberopas. Att ej villfara petitionen skulle säkerligen vidga klyftan mellan landets första medborgare och alla de som redan nu äro medvetna om att de komma i sista rummet. Landets organiserade arbetare skulle kasta bort den sista förhoppningen till första statsmakten: att den på något sätt vill främja deras speciella krav.

I de stora kulturländerna ha i de oundvikliga sociala konflikterna politiska brott blivit begångna som från samhällssynpunkt varit vida svårare, men myndigheterna har i de flesta fall tillmötesgått kraven på rättvisa korrigeringar. Det är också en gärd av rättvisa Sverges organiserade arbetare begära då de kräva frihet för Amaltheamännen.

Skola arbetarna petitionera förgäves, eller skall det visa sig att den parlamentariska vägen kan beträdas också av revolutionärer? Det senare vore lyckligt för alla parter. Den sociala kampen är ofrånkomlig, men det är ej absolut nödvändigt att den föres alltför hatfullt hård. Bristande förståelse för andra människors lidande framkallar som vi ser ständigt nya brott

»och hård av hat blir den som var
ett barn ännu i går.»

I största förhoppning gå arbetarna fram för kravet: Amnesti åt Amaltheamännen. Svaret, huru det än blir, får givetvis en stor betydelse, kanske av oanad räckvidd.

GENOM GALLRET.

Av

BERNH. BENGTSSON.

Man högg från er med svekets klo det magra fattigbrödet —
en hämdens blixt med varningsklang
ur hungerns avgrundsmörker sprang —
då ropade på dom och död det skrämda överflödet!

* *
*

Nu smeker vinterns vita hand ert ödes gråa murar —
men domningen i tvångets snö
skall brytas när i vårligt tö
vår stämma lyfter taken av förbannelsernas burar!

* *
*

När lögn och hat sin galla tömt vid det förflutnas stränder —
på mänskorättens öppna ting
vi sluter kring er frihet ring
och hälsar er med sol och sång och trycker era händer!

Då intresset för tidningen Amnesti visat sig vara över förväntan stor, både vad det gäller bidrag som kommissionärer, (upplagan torde bli omkring 40,000 ex.) har kommitten beslutat att utge ett andra nummer i början av mars. Även detta nummer kommer att bli innehållsrikt och gediget. Förutom medverkan av medarbetarna i detta nummer, kommer det att innehålla artiklar i ämnet av Carl Romanus, C. N. Carleson, Z. Höglund, Albert Sundin m. fl. Dessutom en rundfråga till riksdagsmän och politici, och andra bemärkta personer om deras ställning till Amaltheafrågan. Ävenså fotografier från fängelserna, såväl exteriörer som interiörer, där Nilsson, Rosberg och Stern sitta. Då vi alltså kunna utlåva ett rikt och intressant innehåll i ett andra nummer av Amnesti och det är av allra högsta betydelse för petitionen att det agiteras kraftigt i både tal och skrift uppmanar vi amaltheakommittéer, kommissionärer och intresserade att — för bestämmande av upplagans storlek — omedelbart insända rekvisition till **Amalthea-kommitten, Hagagatan 16, Stockholm.**

Priset blir 10 öre, med 20 proc. för kommissionärer.

En översikt på opinionsrörelsen.

Av *Axel Holmström.*

Enstaka röster höjdes åren 1909—1911 för Amaltheamännens frigivning. Men någon större anslutning vunno ej dessa rop. Det var först på hösten 1912, då professor Knut Wicksells broschyr »Nåd och amnesti för politiska fångar med särskilt avseende på Amaltheamännen» utkom, som intresset för våra hårt pinade kamraters frigivning allmänt vaknade. Broschyren mottogs välvilligt i hela arbetarepressen. På några platser väckte den verklig entusiasm.

Den 7 november 1912 anordnade Nynäshamns ungsocialistiska klubb det första offentliga opinionsmötet för Amaltheamännens frigivning. med föredrag av Axel Holmström över ämnet »Öppna Långholmsportarna för Amaltheamännen». På detta möte antogs en resolution vari alla landets arbetarorganisationer uppmanades deltaga i en opinionsrörelse. Denna uppmaning har också följts av organisationerna. Sedan dess har det avhållits över 300 offentliga opinionsmöten här i landet Mötena ha, utom på ett par platser, varit vällyckade, nästan alltid fulla hus.

I Stockholm har anordnats 5 offentliga opinionsmöten besökta av cirka 6,000 personer, i Göteborg 4 möten besökta av 4,500 personer, i Malmö 4 möten, besökta av omkring 13,000, i Eskilstuna 3 möten besökta av 2,100 personer o. s. v.

Föredrag har hållits på dessa möten av Knut Wicksell, Albert Jensen, Charles Lindley, Albert Sundin, Axel Holmström, Gustav Sjöström, John Andersson, Carl Romanus, Birger Svahn, Axel Andersson, August Andersson, Carl V Cederholm, Karl Elving, Hugo Victorin, Kramer, Einar Ljungberg Carl Ståhlberg och E. Malmsjö.

På de flesta av dessa möten har resolutioner för Amaltheamännens frigivning antagits och har dessa sänts till regeringen.

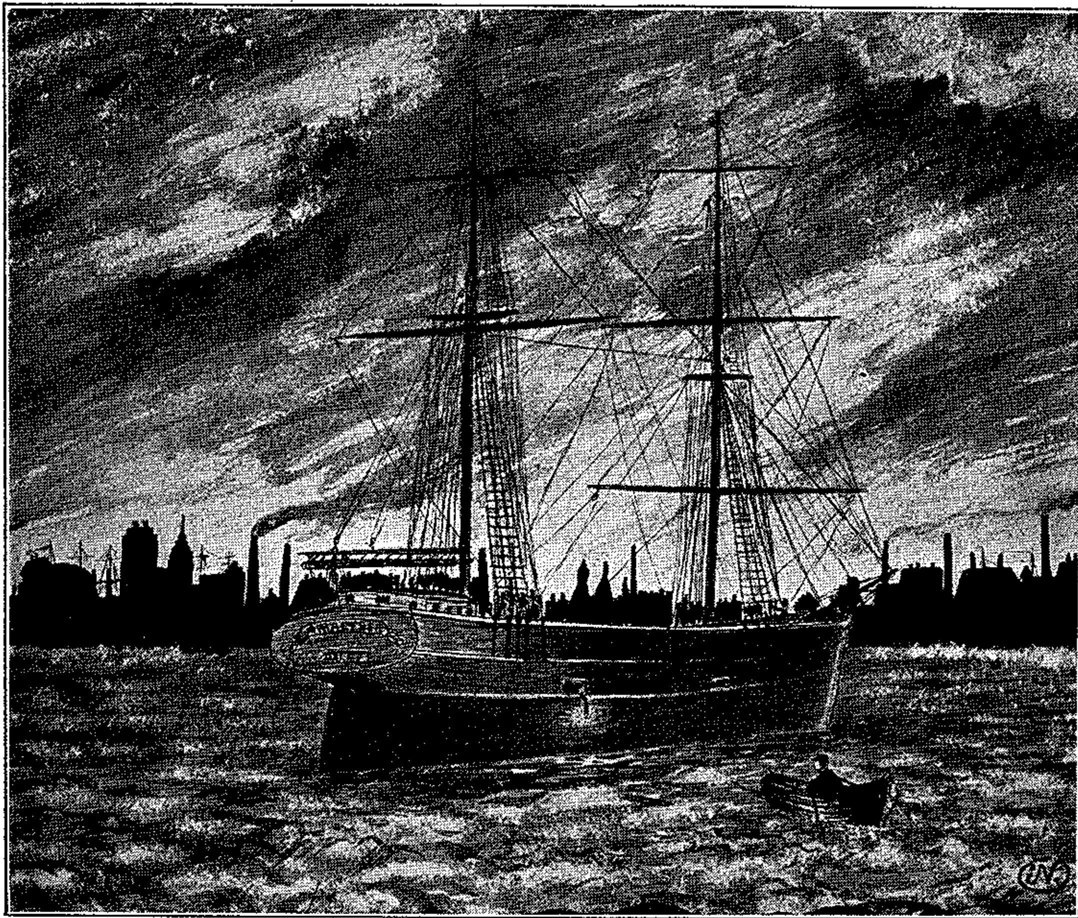
Dessutom talade många 1:sta-majtalare i fjor för Nilssons, Rosbergs och Sterns frigivning. Och på ett 70-tal platser krävde demonstranterna denna dag frihet åt våra kamrater. På flera platser hade organisationerna särskilda demonstrationsfanor för Amaltheamännens frigivning.

Flera fackförbundskongresser, konferenser och enskilda möten ha uttalat sig för amnesti.

Sverges Arbetares Centralorganisations C. K. utsände på våren 1913 en redogörelse över attentatet och Amaltheamännens lidande i fängelset, till utländska arbetarorganisationer. Detta gjorde att särskilt den radikala arbetarepressen i utlandet skrev längre artiklar om saken. En massa opinionsmöten har också avhållits runt om i Europa och i Amerika, och många amnestikrävande resolutioner ha hitsänts från utlandet.

De svensk-amerikanska tidningarna Revolt och Svenska Socialisten ha utgivit speciella Amaltheanummer.

Svenska Transportarbetareförbundets styrelse tillsatte i november 1912 en kommitté som skulle arbeta för Amaltheamännens frigivning. Denna kommitté kompletterades på nyåret 1913 av en ledamot från Socialdemokratiska riksdagsgruppen, en från Socialdemokratiska partistyrelsen och en från Landssekretariatet.

Ovanstående teckning är utförd av en ung arbetare, vilken 1908 vistades i Malmö och kort efter attentatet på ort och ställe skisserade fartyget.

Till 10 april 1913 hade Stockholms ungsocialistiska klubb sammankallat samtliga arbetarorganisationers styrelser i Stockholm till möte i Folkets hus C-sal. På detta möte valdes följande personer att bilda Amaltheakommitté: Herman Bring, Carl Cederholm, Axel Holmström, Arvid Johansson, Einar Ljungberg, Herman Möller, Jalmar Viksten. Och fick kommittén i uppdrag att komplettera sig med två jurister. Kommittén kallade Henning von Melsted och Carl Romanus och dessa två jurister åtogo sig uppdraget.

Nu meddelade den på initiativ av transportarbetareförbundets styrelse tillsatta kommittén, att de ämnade igångsätta en begränsad petition. D. v. s. kommittén skulle söka få funktionärer inom arbetarrörelsen, riksdagsmän, jurister ock andra allmänt bekanta och inflytelserika personer, att skriva sina namn på petitionslistor. Efter noggrant övervägande beslutade kommittén som tillsatts av Stockholms arbetarorganisationers styrelser, att den ej kunde vara nöjd med en begränsad petition då den ej skulle göra den effekt som en masspetition; denna kommitté beslöt därför igångsätta en masspetition.

Petitionslistor utsändes i juli och augusti 1913 till alla de arbetarorganisationer, som kommittén hade adresser till. Och sedan dess har ett stort antal enskilda personer rekvirerat petitionlistor.

Till dato har 1,214 listor återkommit. På dessa listor har 80,312 personer tecknat sina namn.

Från sådana platser som Göteborg, Malmö, Norrköping, Eskilstuna, Varberg, Trollhättan, Nyköping, Lund Kiruna, Sundvall, Stockholm m. fl. platser där det finns Amaltheakommittéer och där därför namninsamlingen bedrives systematiskt väntas de bästa resultaten. Man har nämligen på dessa platser tillsatt hundratals namninsamlare och delat upp städerna i distrikt, så att varje hus blir besökt, om de behövs, flera gånger.

Då petitionslistorna ej skall inlämnas till konungen förrän i april, behöva de ej vara Ameltheakommittéen tillhanda förrän omkring den 25 mars.

Det är således ännu tid att samla tiotusental namn. Amaltheakommittén har därför nu i dagarna åter utsänt 2,500 petitionslistor och uppmanas alla som fått listor att göra en kraftansträngning för att om möjligt även få dessa listor fulltecknade.

Kom ihåg att det gäller att även få kvinnornas namn på petitionslistorna.

Vem har här i landet offrat mera i klasskampen än Amaltheamännen?

Vem har jagat flera strejkbrytare ur landet än Amaltheamännen?

Opinionsrörelsen får ej upphöra förrän Nilsson, Rosberg och Stern äro fria!

Har Ni ej skrivit Ert namn på petitionslistor för Amaltheamännens frigivning, bör Ni göra det. Listor rekvireras från Amaltheakommittén Hagagatan 16, Stockholm.

*

Solidariteten bjuder oss göra allt vad vi kunna för Anton Nilssons, Algot Rosbergs och Alfred Sterns frigivning!

Om amnesti och benådningsrätt i allmänhet

Amnesti benämnes av politiker och jurister den form av benådningsrätten som har avseende på en bestämd klass av förbrytare och brott, nämligen det mer eller mindre socialt färgade politiska brottet och dess tillskyndare.

Benådning i egentlig eller inskränkt mening har däremot avseende på enskilda, vilka begått brott huvudsakligen av personliga eller individuella motiv, oavsett i övrigt deras psykiska och fysiska beskaffenhet. Benådning i senare inskränkta mening är förden-skull av väsentligen enskild eller privat natur med hänsyn till brottslingarna, fastän ändock en av staten utövande offentlig akt.

I amnesti ingår alltid ett moment som saknas i den enskilda benådningen, det momentet nämligen att *låta det gjorda vara glömt*. En finsk rättslärd uttrycker samma sak med de orden: »att kasta glömskans slöja över det förflutna», eller, såsom han också säger, »att stifta fred mellan söndrade politiska partier».

Även är det under politiskt och socialt upprörda tider som amnesti företrädesvis använts i syfte att *återställa lugnet*. Den kom fordomtima till användning i Grekland, varest de oupphörliga partistriderna gjorde henne till *»en nödvändighet»* och i Rom under dess kejsardöme: det är i själva verket ur romerska rätten som benådningsrätten överförts i modern europeisk statsrätt.

Benådning i inskränkt mening har varken att skaffa med uppror, myteri — våra äldre pardonsplakat voro ett slags militär amnesti — eller med socialpolitiska oroligheter. Under det denna hittills alltid utövats i brottmål med grundlags rätt av konung eller president allt efter som statsskicket är monarkiskt eller republikanskt, finns åtminstone ett land, där amnesti utgår icke från statsöverhuvudet utan från riksdagen, nämligen i revolutionernas hemland Frankrike. Där beviljas amnesti av riksdagen genom lag.

I ett land som vårt, varest överklassen — aldrig folket eller någon folkklass — gjort statskupper, oegentligt kallade revolutioner, och varest vi ännu aldrig haft sociala resningar i europeisk mening — bonderesningarna som förekommit i landet äro mig icke obekanta — har politisk amnesti egt rum ett par gånger under senare århundraden, försåvitt jag får stödja detta mitt påstående på uppgifter av Naumann och Rydin samt mig tillgängliga författningsregister, såsom Quidings och Falkmans. Ena gången var det under Carl Johans, andra gången under Adolf Fredriks regering, ehuru på senare kungens tid det icke hette amnesti utan kungörelse.

Carl Johan var till sin amnesti nödd och tvungen för att få ett för honom högst besvärande »högmålsbrott» avlyst, begånget av o. d. kaptenen i armén Anders Lindeberg, vilken under sin journalistiska och teaterverksamhet förgripit sig på konungens majestät genom lasteligt tal. Den 20 oktober 1834 utfärdades den unika amnestikungörelsen. Två dagar förut hade Carl Johan förklarat i s. k. justitiekonselj »i nåder sig vara sinnad utfärda en kungörelse rörande politiska förbrytelser och högmålsbrott».

Amnestidekretet förklarar:

1:o) att Konungen genom allmän och fullständig amnesti efterskänkte allt straff åt dem som allt sedan hans ankomst till Sverge blivit dömda för politiska förbrytelser och högmålsbrott;

2:o) att de, som för sådana förbrytelser blivit till landsflykt dömda, egde tillstånd att till Sverge återvända samt varda återställda i full utövning av dem före domen tillkommande medborgerliga rättigheter;

3:o) att den eller de som till följd av domar för ovan antydda slags brott då höllos i fängsligt förvar skulle utan uppskov i frihet försättas.

Visavi detta dekret är särskilt att anmärka att över dess innehåll hade Högsta domstolen *icke* blivit hörd, *emedan* det angick *endast* sådana brott, för vilka straff *redan* **blivit** ådömt.

Den tidigare amnestin vi hänsyftade på egde rum 1765 och gällde personer, vilka flera år varit förlustiga sina borgerliga rättigheter och »förmåner». Amnestikungörelsen utfärdades på tillstyrkan av riksdagen eller, såsom den på den tiden benämdes, Riksens Ständer. Det heter i berörda, den 21 augusti dagtecknade »kungörelse«:

»Hos k. m:t ha Riksens Ständer uti underdånig skrivelse av den 9 i denna månad andragit att då Riksens Ständer fört sig de framfarna tider till sinnes och därvid påmint sig det olyckliga tidevarv, vilket ej längesedan eller innan tredje riksdagen tillbaka avsöndrat ifrån riket en stor del medborgare, fordom både hedrade och väl ansedda, och som igenom den sedermera begångna årliga åminnelsen därav på varje midsommars dag förvandlat denna bland Svea inbyggare alltifrån konung Gustaf Ericssons första intåg i Stockholm tecknade glädjedag till en sorgedag, så hava Riksens Ständer i anledning härav och att dess mer *utplåna* minnet av så bedrövliga tider och händelser samt på det en allmän enighet och kärlek för fäderneslund och friheten måtte åter upplivas och sådana personer var och en i sitt stånd bliva nyttiga medborgare i underdånighet tillstyrkt att k. m:t täcktes i nåder förklara ej allenast att allt vad om midsommarsdagens firande till en särskild hågkomst av ovanberörda olyckstillfälle stadgat är, må upphävas och hädanefter alldeles upphöra, utan ock att alla de som vid Riksdagen år 1756 blivit från ära, liv och egendom dömda samt till livet straffade måge njuta deras förra ära och heder till godo och deras egendom återgivas . . . . .».

Dekretet avsåg frihetens återgivande åt redan domfällda personer, nämligen åt sådana 1) som blivit »fridlösa förklarade och sin borgarrätt förlustiga»; 2) som för statsbrott lämnat riket eller förklarats biltog; 3) som blivit dömda till livstids fängelse men som »försatt sig i frihet genom flykten eller vistas i säkerhet utrikes»; 4) som blivit in contumaciam dömda till döden (d. v. s. dömts ohörda ehuru kallade till domstol) samt 5) sådana vilka »gjort sig förlustiga att kunna väljas till riksdagsmän.»

Här saknas oss plats att ingå på vems behörighet det är eller bör vara att «göra nåd» eller på benådningens berättigande överhuvudtaget; den samhällsbevarande beställsamheten vädrar i benådningsrättens utövning en fara för upprätthållandet av lagens helgd och prestige — liksom det skulle felas staten maktmedel att göra dem gällande!

Må man dock akta sig att i här ifrågavarande speciella fall driva frågan in absurdum och hemfalla till ett löjligt sofistiskt pedanteri utan se henne sådan hon nu föreligger. Benådningsrätten är *icke en akt av gunst utan en akt av högre rättvisa*, säger den finska rättslärd vi förut åberopat.

Men så mycket måste jag här säga och som jag förresten förut varit i tillfälle att i en annan Amaltheapublikation nämna, nämligen att benådningsrättens förefintlighet är ett utslag av, ett bevis på gällande strafflags barbarism och grymhet — *«ett tyst ogillande av själva lagarna»*, såsom den revolterande italienska straffrättsläraren Beccaria i det 18:de seklet karaktäriserade den. Eller såsom en svensk akademiker och rättslärd, Naumann, varsamt och beskedligt, såsom en *svensk* akademiker anstår, betecknar benådningsrättens ändamål vara »att försona den motsats som någon gång kan förete sig mellan rättvisan såsom den ideellt bör vara och sådan den i värkligheten i följd av de mänskliga förhållandenas ofullkomlighet förete sig«.

Det finns i politiken något som kallas initiativrätt, d. v. s. folkets eller en folkklass' rätt att genom lagförslag, resp. förslag till lagars upphävande m. m. invärka på regering och riksdag. Denna rätt utövas i Schweiz.

Det finns, synes det mig, intet hinder för vår riksdag eller *enskild riksdagsgrupp* att taga upp amnestifrågan i föreliggande Amaltheafall vid innevarande riksdag, även om grundlagen icke i nog tydliga ord skulle »ge dem rätt därtill». Liksom ock det synes mig alldeles i sin ordning att landets fackföreningsorganisationer göra Amaltheasaken till sin klassangelägenhet och låta regeringen veta sin vilja. Det är dock för en hel folkklass', arbetarklassens intressen som de tre Amaltheamännen nu lida sitt »livstidsstraff«. De böra ha lidit nog.

Stockholm den 14 jan. 1914.

G. H:son Holmberg.

Judas.

Det finns en typ inom mänskligheten, som mer än andra och i alla tider drabbats av föraktet, såväl det enskilda som det samfällda. Det är »Judas», mannen som förråder sin vän, sitt land, sin klass eller sitt ideal.

En fiende kan man hata och akta på samma gång; den svekfulle vännen måste man avsky.

Men vem är Judas och vad är judasgärning? I allmänhet torde vi nog hålla dessa begrepp inom allt för snäva gränser. Vi äro så skarpsynta och så stränga, när det gäller den positiva sidan av saken, men vi äro skumögda och tanklösa inför den negativa. Och dock kan uraktlåtenhet att göra en god gärning vara ett större brott än utförandet av en dålig handling.

Ola Hansson har i »Ung Ofegs visor» givit en drastisk skildring av Judas — icke blott den traditionelle, öppne förrädaren, men den konsekvent utvidgade och tillämpade feghetstypen. Han låter denne en vinternatt sammanträffa med »den store Anden, som somliga kalla Ödet, andra Tiden och åter andra Rättfärdigheten eller Domaren». Han ropas i namn och blir mycket förskräckt. »Jag är icke Judas!» svarar han. Domaren läser lagen för honom:

»Du är livets likblod och mänsklighetens röta. Din själ är spetälsk, ditt hjärteblod svart, din hjärna träck. Det finns icke en bland människorna, som är släktets skam såsom du; om man sökte genom alla fängelser och genom lastens alla boningar — man funne ej din like.

Ty du är tigaren. Du har tigit, tigit i hela ditt liv, tigit då du bort tala, tigit bort din själ och din samvetsfrid. Du spottade aldrig på honom, som stod i kåken, men du teg; du höll icke i tängerna, när man ryckte ut hjärtat ur kroppen på sanningsvittnet, men du teg; du var icke bland dem som spände havande kvinnor för din vagn, men du åkte och teg; du piskade aldrig dina arbetare till att ta i tills blodet sprutade fram ur de brustna kärlen, men du såg på hur andra gjorde det och teg. Du skulle ha tigit, om man släpat din egen far i hans gråa hår; du skulle ha tigit, om man skändat din egen mor i din åsyn.»

Därefter beskrives, hur det skall gå på den stora domedagen: alla få förlåtelse och gå in i saligheten — de lede som frestat och de svage, som fallit — alla utom en: Judas. Han skall i evighet vandra omkring bland de öde världarna och endast ha sitt eget, djupt föraktade jag att sällskapa med:

»Du som låtit orätt ske, fastän du kände vad orätt var; du som kallt såg på, fastän du hade händer till att hjälpa; du som förrådde dina bröder, genom att tiga där du kunnat frälsa dem med ett enda ord; du som hade sanningen, men icke talade den, och gick tigande förbi den oöverskådliga raden av korsfästa sanningsmän; — du fege tigare, vars namn är Judas, — förlåtelsen får du icke, aldrig i evighet.» — —

Det skall invändas att denna värdesättning och jämförelse mellan det aktiva och det passiva brottet är oriktig; att Ung Ofeg är orättvis och går till överdrift. Ty bland dem »som höllo i tängerna och sleto hjärtat ur kroppen på sanningsvittnet» etc. funnos väl minst lika stora uslingar som den fege tigaren, vilken blott såg på; funnos de som icke blott lät orätt ske, fastän de visste vad orätt var, men som själva utförde denna orätt. Och det borde väl vara lika fördömligt som den feges tystnad.

Vi skola icke disputera härom. Det citerade är en parabel, där förf. med de starkaste ord och bilder velat visa oss judastypens verkliga omfattning och innebörd. När alla fördöma det *aktiva* förräderiet, behöver han icke ytterligare lasta detta; däremot finner han det nödvändigt att hårdhänt väcka oss till uppmärksamhet och besinning inför även det *passiva* förräderiet, den fega tystnaden.

Den tappra sttidsmannens ord äro ju som skrivna för dagen och för den angelägenhet, denna publikation sysslar med. Oöverskådlig är raden av korsfästa sanningsmän och deras vederlikar; men än större är raden av dem, som stillatigande och med seende samveten gå dem förbi. En och annan spottar ännu på de tre, som sitta i kåken — tusen sinom tusen deltaga i gärningen endast genom att tigande se på.

Till dem går i dag ett väckelserop och en vädjan: deltag i opinionsrörelsen för de tre fångarnas frigivning! För de lidandes skull, men också för er egen för att avskudda eder skammen och domen: »Du som förrådde dina bröder, genom att tiga där du kunnat frälsa dem med ett ord!»

X—felt.

Amaltheamännen

måste vi befria! Det är en onaturlighet att längre låta dem vara avstängda inom fängelsets murar. Deras själar äro sunda och friska, deras tankar klara och reflekterande — de äro inga degenerationsutskott, de äro klartänkta individer.

Inom fängelset förstör man deras fysik, gör deras tillvaro odräglig och eländig på allehanda sätt, man gör deras liv till en plåga; flämtande livslågor äro de nu, som fösts undan för att slockna och förinta.

Deras fängelsetid är en värdemätare för arbetarklassens vakenhet! Deras dag för dag enahanda liv i fängelset är en återspegling av arbetarklassens försoffning!

Låt oss då rycka upp oss. Låt oss visa att vi vilja resa oss från eländet, och då vi så ryckt upp oss, så rycka vi också bort murarna som skiljer våra kamrater från det pulserande livet.

Uppresning mot förtrycket, det är vår önskan och det var det som drev våra kamrater till sin handling i arbetarklassens intrèsse.

Arbetarklassens intrèsse! I detta intrèsse, och som en uppresning mot förtrycket, är vår strävan att befria Amaltheamännen.

Emil Manus.

De stora turnéerna. Då anmälningar fortfarande inkomma, har kommitten ännu ej kunnat utarbeta någon plan. Senast den 4 dennes inkom begäran om föredrag från 9 platser. Så fort möjligt skall plan utarbetas och tillsändas de respektive orterna. I allt fall börjar turnéerna i mitten av febr., då Amaltheamånaden tager sin början.

Ungdomen och Amaltheasaken.

Det ligger i ungdomens, åtminstone i den arbetande ungdomens natur att revoltera mot missförhållanden av ett eller annat slag. En ung man eller kvinna, som inte är abnorm eller står i beredskap att bli förtryckare, måste med naturvändighet tänka och känna revolutionärt, stå i opposition mot förtryck och orättvisor.

Därför kan man fordra att all radikal ungdom skall, om ej precis försvara, dock *förstå* den handling för vilken tre unga arbetare nu sitta fängslade. Vi får komma ihåg att Amaltheattentatet ej begicks av några som hälst egoistiska motiv. Handlingen var däremot ett utslag av uppoffrande solidaritetskänsla med de i social konflikt stridande klasskamraterna. Den utfördes ej på grund av smutsiga motiv utan dikterades av ungdomlig rättfärdighetskänsla. Attentatsmännen hade ej heller menat — detta måste på det starkaste framhållas för dem som inbillar sig motsatsen — att blod skulle utgjutas. Strajkbrytarföljet skulle *skrämmas* bort, men i olyckan blev en man dödad och några andra skadade.

I snart sex år har nu Nilsson, Rosberg och Stern suttit fängslade. De väntar kanske endast på att döden skall befria dem från livstidsfångarnas ohyggliga lidanden. Men vi, som fortfarande har friheten, vi som har tillfälle att deltaga i striderna och trots allt njuta av livet, skall vi ej på allt sätt försöka få ut våra kamrater?

Den pågående namninsamlingen för petitionen till konungen bör få så stor omfattning som möjligt. Må tusen och åter tusen nya listor bli fulltecknade med namn. Det är ungdomens plikt att deltaga i och försöka få agitationen för masspetitionen så omfattande som möjligt. Var och en som *vill* medverka till ett gott resultat *kan* det också. Försök, *just du unge kamrat som läser detta*, att samla in ett hundratal namn på petitionen. Klargör för vänner och bekanta vad saken gäller, försök entusiasmera dem till behjälplighet i den pågående propagandan.

Tänk dig själv, kamrat, i Amaltheamännens ställning och du skall medge att vi alla har skyldighet att offra något för dem som offrade allt för sin klass.

Kan vi få ungdomen med oss i denna sak ja då kanhända spelet är vunnet. Ty
»Vi har sol, vi har sång, vi har segertro med oss.»

Jalmar Wiksten.

Fram för »Amnesti«. Vi uppmana våra kommissionärer och intresserade att förnya rekvisitionerna på detta nummer av Amnesti. Vid alla möten, fäster och på arbetsplatser bör tidningen utbjudas. Stärk agitationen för Amalthemännens frigivning genom att sprida tidningen.

*

Vad har du gjort för Amaltheamännens frigivning?

*

25 mars skall petitionslistorna vara återsända till Amaltheakommitten, Stockholm.

Oscar Malmborgs Boktryckeri
Stockholm 1914.

Redovisning

över insamlade medel till Amaltheakomitén 1913.

J. Nilsson, Göteborg	100: —
Ax. Karlsson, Hälleforsnäs	10: 20
N. Petrèn	25: —
W. Persson, Söderhamn	3: —
Knut Lindström, Malmö	30: —
J. Jansson, Bredsjö	2: —
Gust. Göransson, Sandviken	1: —
Werner Johansson, Nykvarn	3: —
Anders Jönsson, Lomma	10: —
G. A. Karlsson, Riddersvik	5: —
N. Björk, Tomelilla	10: —
G. A. Lindholm, Eskilstuna	10: —
Joh. Roos, Kiruna	12: 55
O. E. Wahlund, Söderhamn	5: —
Wald. Cal. Häver, Tenenc	5: —
A. Nykvist, Borås	40: 90
N. Jönsson, Ystad	10: —
A. D. Holmgren, Malmberget	10: —
Leon Blomqvist, Skutskär	5: —
J. A. Hultberg, Björkliden	5: —
K. J. Gustafsson, Södertelje	5: —
K. Larsson, Jönköping	3: —
E. Bäckman, Södertelje	5: —
Askum Arbetarkommun Örn	5: —
Sundbybergs Arbetarkommun	5: —
C. G. Lind, Ludvika	5: —
O. Thor	10: —
P. Grönvall, Höör	5: —
H. Thörning, Motala	2: —
J. A. Landén, Mölndal	3: —
E. Stern, Hörnebo	5: —
H. Lind, Arlöv	5: —
N:o 145‘ Wallåkra	5: —
C. J. A. Kjellander, Göteborg	5: —
Simon Hansson, Billesholm	2: —
Skutskär och Harnäs Stuveriarb.	28: 50
Tore Nilsson, Linköping	5: —
G. Scharp, Oskarström	5: —
J. E. Lundin, Kramfors	3: 50
M. Drugge, Hjulsjö	10: —
Logen 420, Hjulsjö	3: —
Sten Svensson, Täjan	5: —
A. Johansson, Ystad	5: —
Stenman, Hamburgsund	10: —
P. Braun, Hessleholm	10: —
Karl Simonsson, Kosta	3: 20
C. J. Larsson, Walskog	2: —
H. Olsson, Åmål	7: 50
K. Franzén, Boxheda	26: 55
B. Broman, Urfors	2: —
Arbetarkommunens, Postfack 32	10: —
Ivar Haglund, Fredrikshald	5: —
A. Pettersson, Bispberg	2: —
Ivar Johansson, Helsingborg	5: —
A. Lundkvist, Skurup	2: 20
A. Lundkvist, Skurup	5: —
Järn- och Metall, Motala	5: —
K. Nilsson, Ljusne	30: —
C. H. Berg, Åtvidaberg	5: —
E. Andersson, Ystad	5: —
Kinnander, Östersund	4 30
Sv. Grov- o. Fab. Arb Förb. 130, Trollhättan	6: 25
Nils Nilsson, Trollhättan	5: —
J. Adolfsson, Åryd	2: —
Frans Pettersson, Boxholm	8: 55
H. Andersson, Karlskoga	5: —
J. E. Jansson, Kumla	3: 75
E. Andersson, Falkenberg	2: —
A. E. Wiström, Uppsala	3: —
J. A. Jansson, Blötberget	16: 75
A. Eklund, Södertelje	6: 15
M. Olsson, Ystad	5:
G. Carlsson, Hjelmedal	11: 25
C. Johansson, Motala	18: 15
N. Erlandsson, Broby	5: —
V. Jonasson, Simrishamn	5: —
D. O. S. Verdandi, Degeränget Piteå	6: 65
M. Johansson, Falköping R.	2: —
G. Hj Carlsson. Nyköping	2: —
O. F. Hansson, Björneröd	5: —
David Eriksson, Alsterbo	3: —
Aug. Malmborg, Kallhäll	3: —
E. Kjellman, Kristinehamn	5: —
Gustav Jansson, Gevle	5: —
Emanuel Johansson, Idkerberget	31: 75
E. G. Carlström, Nyhamn	25: -
»Logen Ljus och Frihet», Söderbärke	3: 25
K. A. Karlsson, Gevle	5: —
G. Ljungdal, Kungsg. 23, Lysekil	19: 33
Johan Karlsson, Dorstca	14: 80
P. J. Hansson, Arbrå	1: —
B. Larsson, Hvetelanda	3: —
Oxelösunds Arbetarkommun	5: —
Johan Olsson, Dalasägen	4: 75
C. G. Nielsen, Olofsholm	145: —
Sv. Skoarbetare F. B. Kjevlinge	5: —
Tore Sonnesson, Järnestod	5: —
C. Eriksson, Uppsala	14: 45
G. V. Ström, Grängesberg	10: —
C. E. Eriksson, Södertelje	4: 30
Axel E. Cedergren, Norrhult	5: —
E. V. Pettersson, Hörken	11: —
H. Brink, Enköping	2: —
Olof Nilsson, Nyring	13: —
Joh. Eriksson, Norberg	10: —
E. Wernblad, Wernamo	6: 75
Wingård A.-B., Helsingborg	2: 50
K. V. Öberg, Örebro	5: —
K. A. Carlsson, Vesterås	16: 25
Sv. Järnvägsm. f. b. avd. 129 Falköping R.	3: —
P. F. Winberg, Rönninge	11: 90
Soc. Dem. Ungdomskl. Smål. Anneberg	3: 50
Paul Hedlund, Bomhus	11: 05
Svenska Skrädderiarb. Förb., Stockholm	50: —
C. H. Hesselbom, Åmål	5: —
J. Fjällman, Trollhättan	2: —
C. Palmpvist, Emmaboda	2: —
C. E. Svensson	9: —
Jöns Nilsson, Staffanstorp	5: —
Herr E. Kroatsy, Backa Jernbrott	10: —
A. W. Blomström, Köping	5: —
Karl Svensson, Ystad	1: 50
Avd. 29, Ekeby	3: —
Arbetarkommunen, Ekeby	5: —
Sigfrid Andersson, Halmstad	9: —
J. A. Holm, Halmstad	5: —
Hj. Johansson, Leksand	23: 55
E. Svensson, Södarhamn	19: 75
Rogodsdals L. S.	1: 25
A. L. Aronsson, Grebbestad	3: 50
K. G. Eriksson, Säter	1: 50
Oxelösunds Hamnarbetarefackförening	5: —
E. J. Hollander, Kristinehamn	3: 40
Ankarsrums Grovarb. fackförening	4: 25
C. A. Bagge, Fagersta	10: —
Aug. Andersson, Vesterås	7: 60
Logen 109, Lysekil	7: 50
O. Fors Billesholm	7: 20
Fritz Eklund	4: 05
A. Bergstrand, Helsingborg	5: —
Stockholms Eldarförbund 1	10: —
Carl Pettersson, Hamburgsund	5: —
Johan Andersson, Svenstorp	1: —
E. Wennberg, Kopparsberg 34	14: 50
F. J. Carlsson, Lidköping	2: 50
J. Osk. Pettersson, Ställdalen	5: —
E. Ek, Avesta	2: —
Strandberg, Munkfors	5: —
Klas Tapper, Uppsala	4: 90
Stenhuggarnas Lokalavd., Överby	5: —
Nils Nordstedt, Gellivare	5: —
Jacob Carlsson, Linköping	13: 50
A. Roxström, Stockholm	11: 80
Wistrand, Stockholm	5: —
W. P. Sjölin, Glimåkra	2: —
Hj. Hörberg, Gevle	5: —
Th. Nilsson, Maltesholm	54: 50
A. E. Malmstedt, Karlskrona	3: 83
Björkö Stenh. För. N:o 18	16: —
R. Botsins, Stockholm	5: —
E. A. Berg, Halmstad	7: —
K. G. Andersson, Stockholm	5: —
O. G. Lilja, Karlshamn	18: —
Karl Johansson, Kosta	17: 21
K. G. Andersson, Arvika	6: 25
Smidesarb. Fackföreningen, Stockholm	5: —
G. L. Rodin, Arbrå	3: —
B. Tengvall, Landskrona	3: —
Avd. N:o 285, Nyfors	1: 30
Hj. Andersson, Yxsund	10: —
A. Hansson, Sundbyberg	17: 15
Slagteri- & chakuteriarb. Förb. 1, Stockh.	10: —
Stockholms Bageriarb. för.	10: —
Cristin Johansson, Helsingborg	7: —
A. W. Bonnevie, Lotorp	4: —
Logen 1044, Hålsviken	5: 50
Korgm. f. f., Stockholm	3: 95
R. Sundqvist, Östertibble	12: 75
Sv. Varutkörare och Handelsarb., Ystad	10: —
K. Johansson, Kolsva	5: —
W. Gustafsson, Norrahammar	17: 70
G. Kullbom, Ruda	2: —
Logen 864, Halmstad	1: —
Henning Runfors, Uppsala	8: 35
F. Österberg, Stockholm	3: —
Hjalmar Karlsson, Sya	5 50
J. Eriksson, Arvika	7 64
J. Persson Östersund	14: 01
Stockholms metallarb. för.	2 14
Norrmalms Soc. Dem. ungdomsklubb	2: 91
H. Jacobsson, Stockholm	25: —
B. A. Johansson. Mjölby	4: 05
Th. Nordblad, Eslöv	2: —
Carl Thor, Ystad	15: —
Karl J. Söderström, Katrineholm	5: —
Svensson, Gullringen	1: —
Logen 862, Bohustorp	3: —
Manne Ström, Grängesberg	10 —
Ola Nilsson, Trolle Ljungby	2: 50
C. A. Johansson, Surahammar	28: 80
P. E. Hagström, Lembo	10: —
Olga Nilsson, Ystad	5: —
Sv. Murarförb. 50, Katrineholm	5: —
Sv. F. A. avd. 58, Landskrona	6: —
K. E. Josefsson, Kalmar	1: 40
Kopparberg Hanneboda	1: 15
Wilhelm Östlund, Gevle	35: —
G. Malmgren, Linköping	10: —
Sv. Träarbetarförb.	10: —
Transportarb. f...	3: 25
Frans Karlsson, Hamburgsund	26: 20
Raade Lokalavd., Norge	9: 50
J. och M. avd. 40, Landskrona	46: 50
H. Abrahamsson, Sandviken	2: 40
H. Lindstrand, Malmö	100: —
S. E. Svensson, Jönköping	2: —
J. A. Berglund, Aspedammen	7: —
E. B. Karlsson, Hallsberg	1: —
S. A. Hansson, Norberg	5: —
Fritz Larsson, Karlstad	10: —
C. Aug. Carlsson, Katrineholm	3: 55
Richard Stark, Grängesberg	5: 25
Norrbys Arbetarekommun	2: 15
Henning, Engström Stockholm	17: 50
G. Alexandersson, Vänersborg	11: 65
O. W. Frisell, Karlshamn	2: 10
H. L. Wennergren. Borås	7: 15
Kalmar Arbetarekommun	5: —
Karl Svensson, Kilafors	8: 50
Alfr. Hansson, Nerrtelje	10. 95
O. Stenvold, Stockholm	5: —
A. Persson, Ystad	1: 75
Gust. Friberg, Gneksbo	5 90
Fritz Danielsson, Ankarsrum	8: 55
Sv. Såg. Ind. A. F. Avd. 28 Hägersten	10 15
Sv. Kommunalarb. förb. sty. L. Nordgren	50: 15
J. Jansson, Karlstad	40: —
Elna Frycklund, Örebro	5: —
Klagshamns Arbetarekommun	5: —
A. B. Johansson, Alby	5: —
A. Olofsson, Helsingborg	5: —
A. Lindqvist, Västerås	1: 60
H. Carlsson, Ärtene	4: —
I. M. Carlsson, Ålberg	3: 50
M. Andersson, Linköping	5: —
Eva Pettersson, Helsingborg	14: 75
Bleck- & plåtslageriarb. fackf. Stockholm	10: —
A. Hallstén, Arlöv	25: —
Maskinarb. fackf. Stockholm	10: —
C. J. Janson, Smedjebacken	10: —
Herman Möller, Stockholm	25· —
C. Spångberg, Linköping	10 —
Sven Svensson, Fejan, Falkenberg	3: —
Skutskär Harnäs	—: 50
Summa Kronor	2,456: 32

Reviderat Stockholm den 4 jan. 1914

Ernst Johansson. **Emil Wallin**